

**PUBLICZNA
SZKOŁA PODSTAWOWA Nr 4**
im. Tadeusza Kościuszki
ul. Henryka Sienkiewicza 41, 57-100 Strzeżin
tel./fax 71 392 05 61
NIP 914-13-71-080 Reg. 000592288

Strzeżin, dn. 18.03.2015 r.

PROCEDURA REAGOWANIA W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 4 IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W STRZEŻINIE W SYTUACJI CYBERPRZEMOCY

Cyberprzemoc to przemoc rówieśnicza z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Technologie te to głównie: Internet, komputer i urządzenia mobilne (telefony komórkowe, tablety itp.). Celem tego działania jest wyrządzenie krzywdy lub wywołania dyskomfortu u ofiar.

Formy cyberprzemocy:

- podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli i działanie na jego niekorzyść,
- wyzywanie, nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci,
- rejestrowanie i dystrybucja niechcianych zdjęć i filmów bez zgody,
- dystrybucja ośmieszających, upokarzających informacji.

Narzędzia:

- rozmowy GSM, SMS, MMS,
- czaty i komunikatory,
- poczta elektroniczna, przeglądarki internetowe i blogi,
- serwisy społecznościowe, fora dyskusyjne.

Ustalenie okoliczności zdarzenia

Zasady zgłaszanie wypadków cyberprzemocy:

- uczeń – ofiara lub świadek cyberprzemocy informuje nauczyciela, wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły o wystąpieniu takiego zjawiska,
- pedagog szkolny i dyrektor szkoły powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie,
- do pedagoga szkolnego należy ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków, przeprowadzenie rozmów z ofiarą, świadkami i sprawcami incydentu.

Uwaga!

Nie wolno konfrontować sprawcy i ofiary lub świadka.

Zabezpieczenie dowodów

Wszystkie dowody powinny być zarejestrowane, zapisane. Trzeba zanotować, kiedy je otrzymano, ich treść, adresy poczty elektronicznej, numer telefonu, adres strony internetowej, na której pojawiły się szkodliwe treści, o ile to możliwe to adres IP.

Uwaga!

Warto poprosić o pomoc nauczyciela informatyki na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy cyberprzemocy.

Rejestrowanie (zapisywanie) dowodów cyberprzemocy:

- telefon komórkowy (nie wolno kasować wiadomości, trzeba zapisywać zarówno te tekstowe jak też zdjęcia, nagrania z dyktafonu czy filmy),
- komunikatory (w niektórych serwisach jest możliwość zapisywania rozmów w tzw. archiwach, jeżeli nie ma takiej możliwości, można rozmowę skopiować do edytora tekstowego i wydrukować),
- strona www (można zapisać widok strony przez naciśnięcie klawisza CTRL i Print Screen, a następnie wykonać operację Wklej w dokumencie Word lub Paint,
- e-mail (trzeba zapisać wiadomość i to nie tylko treść, ale całą wiadomość, ponieważ może to pomóc w ustaleniu pochodzenia wiadomości).

Identyfikacja sprawcy

W identyfikacji sprawcy może pomóc:

- rozmowa ze świadkami,
- kontakt z dostawcą usługi internetowej,
- kontakt z operatorem sieci komórkowej.

Uwaga!

W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić lub gdy nie jest on uczniem szkoły, należy bezwzględnie skontaktować się z policją.

Działania wobec sprawcy cyberprzemocy

W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, pedagog szkolny powinien podjąć dalsze działania:

1. Rozmowa z uczniem – sprawcą o jego zachowaniu:

- celem rozmowy powinno być ustalenie okoliczności zdarzenia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i próbowanie rozwiązania sytuacji konfliktowej,
 - sprawca powinien dostać jasny i zdecydowany komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy,
 - należy z uczniem omówić skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach, jakie zostaną wobec niego zastosowane,
 - sprawca powinien zostać zobowiązany do usunięcia szkodliwych materiałów z sieci,
 - ważne jest znalezienie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy,
 - jeżeli jest kilku sprawców, rozmawiać z każdym osobno.
2. Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania ucznia:
- rodzice sprawcy powinni być powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami i decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środkach dyscyplinarnych wobec ich dziecka,
 - należy pozyskać rodziców do współpracy i ustalić jej zasady,
 - warto opracować projekt kontraktu dla dziecka określającego zobowiązania ucznia, rodziców i przedstawicieli szkoły oraz konsekwencje nieprzestrzegania wymagań i terminów realizacji zadań zawartych w umowie.
3. Objęcie sprawcy pomocą psychologiczno-pedagogiczną:
- praca z uczniem powinna zmierzać w kierunku pomocy uczniowi w zrozumieniu zachowania, w zmianie postępowania i postawy ucznia,
 - pomoc ta może być udzielona przez pedagoga i psychologa szkolnego,
 - w szczególnym przypadku może być konieczność skierowania na dalsze badania specjalistyczne i terapię.

Środki dyscyplinarne wobec sprawcy

Celem sankcji jest zatrzymanie przemocy, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, wzbudzenie w sprawcy refleksji na temat swojego zachowania, pokazanie całej społeczności szkolnej, że cyberprzemoc nie będzie tolerowana.

Stosujemy kary przewidziane w statucie szkoły. Podejmując decyzję o karze należy brać pod uwagę:

- rozmiar i rangę szkody,
- czas trwania prześladowania,
- świadomość popełnionego czynu,
- motywację sprawcy,
- rodzaj rozpowszechnionego materiału.

Działania wobec ofiary cyberprzemocy

1. Wsparcie psychiczne (ofiara każdego rodzaju przemocy potrzebuje zawsze wsparcia osoby dorosłej).
2. Podczas rozmowy z uczniem, który jest ofiarą cyberprzemocy, należy zapewnić go o tym, że postąpił właściwie zgłaszając wydarzenie. Powinno mu się powiedzieć, że rozumie się, w jak trudnej jest sytuacji i zapewnić go, że nikt nie ma prawa tak się wobec niego zachowywać. Ważne jest stanowcze zapewnienie, że szkoła nigdy nie będzie tolerowała aktów przemocy.
3. Podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja ucznia i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, smutek, poczucie winy).
4. Ofiara powinna otrzymać poradę, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa: nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów. Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e-mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (oczywiście robią to rodzice).

Monitoring zaistniałej sytuacji

Bardzo ważne jest monitorowanie sytuacji ucznia w kierunku, czy nie są stosowane wobec niego żadne akty odwetu. Rodzice dziecka muszą być poinformowani o zdarzeniu i muszą dostać wsparcie i poradę za strony szkoły (pedagog, psycholog).

Ochrona świadków, którzy zgłaszają zdarzenie

Świadkowie powinni być objęci profesjonalną ochroną, a wszystkie działania powinny być tak prowadzone, aby zapewniały bezpieczeństwo nie tylko ofierze, ale i świadkom cyberprzemocy. Ważne jest, by w wyniku interwencji nie narażać świadka na groźby i zdarzenia ze strony sprawcy. Całe postępowanie powinno być prowadzone w sposób bardzo dyskretny i poufny. Jeżeli tak nie będzie, to dziecko może bać się, że wobec niego też może wystąpić takie zdarzenie i zostanie nazwane „donosicielem”. Dlatego podczas takiej rozmowy pedagog powinien wzbudzić swoim zachowaniem zaufanie oraz poczucie bezpieczeństwa, wykazać zrozumienie i empatię. Należy powiedzieć uczniowi, że postąpił właściwie, że wymagało to od niego odwagi. Należy zapewnić go o dyskrecji i nie ujawniać jego danych osobowych (chyba, że na prośbę policji). Niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka za sprawcą, ostentacyjne wzywanie go z lekcji. Niewłaściwe działania mogą spowodować, że następnym razem nie będzie osoby, która zgłosi się jako świadek wydarzenia.

Notatka służbowa

Pedagog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Jeżeli rozmowa była przeprowadzona np. w obecności innego nauczyciela powinien on również ją podpisać. Jeżeli zabezpieczono jakieś dowody, powinny być załączone do dokumentacji.

Zawiadomienie sądu rodzinnego i policji

Dyrektor zgłasza policji fakt cyberprzemocy:

- w przypadku bardzo drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa,
- w przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić lub gdy nie jest on uczniem szkoły,
- jeżeli rodzice sprawcy odmawiają współpracy ze szkołą,
- jeżeli sprawca nie zaniechał dotychczasowego działania.

DYREKTOR
Publicznej Szkoły Podstawowej nr 4
im. Tadeusza Kościuszki w Strzelinie
.....
Alija Powuch
mgr Alija Powuch
(podpis dyrektora)